Wychodzi raz w tygodniu. Opłata pocztowa uiszczona gotówką.

ROK XIX. Kraków, dnia 12 grudnia 1936 r. Numer 41.

# PRZEGLĄD KUPIECKI

## ORGAN ZWIĄZKU STOWARZYSZEŃ KUPIECKICH MAŁOPOLSKI ZACHODNIEJ

Cena abonamentu:

| | |
|---|---|
| Abonament kwartalny | 4 zł |
| „ półroczny | 8 zł |
| „ roczny | 16 zł |

Prenumeratę i ogłoszenia przyjmują wszystkie biura dzienników i ogłoszeń

Godziny urzędowe Redakcji od 6 do 7 wiecz. Rękopisów Redakcja nie zwraca.

Redakcja i administr. Kraków, Grodzka 43. Telefon Nr. 132-67

Konto P. K. O. Nr. 400.342.

Ogłoszenia:

| | |
|---|---|
| Wiersz milim. 1 szp. na okładce | 40 groszy |
| Wiersz milim. 1 szp. na I str. okładki | 60 groszy |
| Wiersz milim. 1 szp. w tekście | 60 groszy |

Cała strona okładki Zł 200 Pół strony okładki Zł 100 Ćwierć strony Zł 50 Ósma strony Zł 25

Cała strona w tekście Zł 450, Pół strony Zł 230 Ćwierć strony Zł 120 Jedna ósma strony Zł 60

## ODPISY WIERZYTELNOŚCI PRZEDAWNIONYCH

**na podstawie nowego Kodeksu Zobowiązań**

Wobec preprowadzonych obecnie prac bilansowych w poszczególnych firmach, przypomnieć należy o konieczności dokonania odpisań wierzytelności, przedawnionych na podstawie art. 285 nowego Kodeksu Zobowiązań.

Jak wiadomo, artykuł powyższy postanawia iz z upływem dwuch lat ulegają przedawnieniu: 1) wierzytelności przemysłowców, rzemieślników i kupców, z tytułu dokonania robót i dostarczenia towaru, tudzież wierzytelności rolników z tytułu dostarczenia płodów rolniczych lub leśnych, 2) wierzytelności z tytułu utrzymania, pielęgnowania, wychowywania lub nauki przypadające osobom, trudniącym się tym zawodowo, albo utrzymującym zakłady na ten cel przeznaczone, 3) wierzytelności przedsiębiorstw prowadzących hotele, pokoje umeblowane, domy zajezdne i wszelkiego rodzaju jadłodajnie z tytułu należności za dostarczone gościom mieszkania, utrzymanie i usługi oraz z tytułu wydatków dla nich poniesionych.

Kodeks Zobowiązań wszedł zatem w życie z dniem 1. lipca r. b., po tym zatem terminie wszystkie wyszczególnione wyżej wierzytelności, powstałe przed dwoma laty, ulegają przedawnieniu i winny być odpisane przy okazji dokonywanych obecnie prac bilansowych.

W związku z tym w zainteresowanych kołach aktualne stało się pytanie, w jakiej mierze i w jakich warunkach władze skarbowe uznawać będą tego rodzaju odpisy. W szczególności powstała kwestia, czy wystarczające będzie dla uznania odpisu danej kategorii wierzytelności samo ustalenie przedawnienia, czy też władze skarbowe żądać będą ponadto dowodów pisemnych na fakt upominania się o należność. W wypadku gdyby władze skarbowe żądać miały tego rodzaju dowodów pisemnych, powstaje wątpliwość, jak należy rozwiązać praktycznie zagadnienie upomnień, jak np. telefonicznych czy przez inkasenta llub specjalnego delegata.

Zdaniem organizacyj gospodarczych byłoby pożądane, aby sprawa powyższa została wyjaśniona okólnikiem ministerialnym i to możliwie szybko z uwagi na aktualne znaczenie tej kwestii dla dokonywujących się obecnie w przedsiębiorstwach prac bilansowych.

## CO MOŻNA ODPISAĆ NA AMORTYZACJĘ PRZY PODATKU DOCHODOWYM?

**Nowy okólnik Ministerstwa Skarbu.**

W związku z szeregiem wątpliwości, nasuwających się przy ocenie prawidłowości odpisów na zużycie przy ustalaniu dochodu podatkowego. Ministerstwo Skarbu wydało okólnik (Dz. Urz. Min. Skarbu Nr. 82, poz. 976), w którym wszystkie wątpliwości zostały szczegółowo omówione.

I tak w odniesieniu do podmiotu amortyzacji wyjaśniono, że osobom prawnym, prowadzącym prawidłowe księgi handlowe, opodatkowanym na zasadach art. 21 ustawy o podatku dochodowym, nie przysługuje prawo potrąceń z tytułu odpisów na zużycie, o ile odpisy te nie zostały wykazane w zatwierdzonym zamknięciu rachunkowym. Pozostali płatnicy podatku dochodowego mają w każdym wypadku prawo potrącenia odpisów na zużycie, bez względu na to, czy są obowiązani do prowadzenia prawidłowych ksiąg handlowych i czy odpisy na zużycie wykazali w księgach handlowych.

Amortyzacji podlegać mogą maszyny, budynki i wszelkiego rodzaju inwentarz martwy i urządzenia oraz nabyte odpłatnie prawa terminowe, przyczem amortyzację traktować należy na jednym poziomie z kosztami uzyskania dochodu, albowiem zakład inwestycyjny nie jest niczym innym, jak wyłożonym zgóry kosztem uzyskania dochodu tych lat, w których np. nabyta maszyna będzie używana. W związku z tym przedmioty dzierżawione nie mogą podlegać odpisom tytułu zużycia, ponieważ koszty ich nabycia nie obciążają dzierżawcy. Również takie przedmioty, które przy ponoszonych w miarę potrzeb nakładach, zapewniających im zdolność do użytku, nie tracą stopniowo na wartości (np. tory kolejowe), nie mogą być amortyzowane.

Podstawę amortyzacji stanowi cena nabycia lub koszt wytworzenia amortyzowanego przedmiotu. Gdy nabycie następuje drogą spadkobrania, obliczać należy odpisanie na zużycie od szacunku, przyjętego za podstawę wymiaru podatku spadkowego. Przy nabyciu drogą kupna dolicza się koszty transportu, cła itp. Jeżeli cena nabycia, poniesiona przez obecnego właściciela, wyrażona jest w walucie b. państw zaborczych lub w markach polskich, a data nabycia jest wiadoma, należy zapłaconą cenę kupna przeliczyć na

(Ciąg dalszy na str. 11-tej)

# PRZEGLĄD KUPIECKI

ORGAN ZWIĄZKU STOWARZYSZEŃ KUPIECKICH MAŁOPOLSKI ZACHODNIEJ.

**Rok XIX.** **Kraków, dnia 12 grudnia 1936** **Nr. 41.**

# Echa tygodnia.

*Agencja Press podała niepokojącą wiadomość o przeprowadzanych jakoby na terenie Min. Skarbu pracach w kierunku zmontowania rozległego aparatu wywiadowczego dla celów uzupełnienia wpływów podatkowych. Zadaniem tego aparatu wywiadowczego ma być podpatrywanie Obywatela, przysłuchwanie się jego rozmowom na targach, na jarmarkach, w karczmach itd. i sondowane z tym rozmów opinji, jak się przedstawiają stosunki majątkowe obywateli. Taki materiał ma być następnie porównywany z sumą podatków, wpłacanych przez obywatela, a jeżeli okaże się, że suma ta jest niższa od możliwości płatniczych, „stwierdzonych" przez wywiadowców skarbowych, wówczas, oczywiście, Urząd skarbowy pociągnie danego płatnika do wyższych świadczeń podatkowych.*

*Wiadomości, jakie się dotychczas ukazały w prasie na ten temat są dość skąpe aby można sobie było na ich podstawie wyrobić dokładny sąd o zamierzeniach Min. Skarbu. Nie można również z całą pewnością ustalić czy prace w tym kierunku są naprawdę prowadzone. Gdyby jednak istotnie coś było na rzeczy, gdyby Min. Skarbu naprawdę zamierzało otoczyć życie gospodarcze wywiadowcami skarbowymi, wówczas trudno byłoby przewidzieć konsekwencje takiego przewrotu w życiu gospodarczym i moralnym. Nastałaby bowiem wtedy era zakłamania w życiu prywatno-gospodarczym. Jeden obywatel wystrzegałby się drugiego, bo podejrzewałby w nim szpiega, który w tym celu zapuszcza się w rozmowę, aby wyłuskać z niej dane, z którymi mógłby się następnie podzielić z władzami podatkowymi i uzyskać za to wynagrodzenie pieniężne. Każda decyzja wejścia do kawiarni, wyjazdu do uzdrowiska dla poratowania zdrowia, wejścia do sklepu galanteryjnego lub zdobniczego, pójścia na imprezę towarzyską etc., byłaby poprzedzona śmiertelnym strachem, że gdzieś za węgłem ulicy czai się szpieg, który dokładnie obserwuje, gdzie, kiedy i o jakiej godzinie płatnik podatkowy co i za ile kupuje. Nikt nie będzie pewnym swego najbliższego znajomego, w każdym człowieku dopatrywać będą szpicla, każdy krok będzie czyniony z lękiem.*

*W takiej atmosferze, wśród takich warunków trudno jest pomyśleć o rozwoju życia gospodarczego. Gospodarstwo może kwitnąć i rosnąć tylko w atmosferze wolności i swobody, nigdy w atmosferze nieufności i metod inkwizycyjnych.*

*Już dotychczas władze skarbowe przyzwyczaiły się traktować płatnika podatkowego jak złodzieja, którego każde słowo jest kłamstwem, który żyje właściwie tylko po to, aby stale oszukiwać Skarb Państwa. Cała polityka śrubowania wymiarów ponad faktycznie osiągnięte obroty i dochody płatnika ma właśnie na celu przechytrzenie go przez urząd skarbowy. „Jeżeli płatnik zeznaje, że ma 2 tysiące złotych dochodu, to pewnie ma dochodu 4 tysiące. Na wszelki wypadek wymierzymy mu podatek od 8 tysięcy. Płatnik wniesie rekurs, my ten rekurs częściowo uwzględnimy i wkońcu zostanie na dochodzie 4-ch tysięcy złotych".*

*Ten dotychczas już nieznośny i niemoralny stosunek dozna wydatnego pogorszenia po wprowadzeniu instytucji wywiadu gospodarczego. Zresztą sam pomysł wprowadzenia wywiadu wypływa właśnie z takiej absolutnej niewiary władz skarbowych do płatników podatkowych. A przecież władze skarbowe rozporządzają ogromnymi możliwościami represyj w stosunku do obywatela, który zataja swe dochody. Władze skarbowe mają dosłownie każdego obywatela w swoich rękach. Mogą zniszczyć jego przedsiębiorstwo środkami najzupełniej legalnymi, mogą właściciela przedsiębiorstwa wsadzić do kryminału za fałszywe zeznania. Nasze ustawodawstwo przewiduje przecież liczne i to dość ostre kary na podatników za składanie fałszywych zeznań. Po co uciekać się do tak drastycznych i na wskroś niemoralnych środków, jak szpiclowanie obywatela?*

*Nietylko jednak stosunki między płatnikiem podatkowym a obywatelem będą do reszty zakłócone instytucją wywiadu gospodarczego. Instytucja ta wprowadzi ponadto niebezpieczny dysonans między samymi obywatelami. Obywatele zaczną się sami szpiclować. Miłość bliźniego, która w Polsce nigdy nie była zbyt wielka, przeistoczy się w jakieś polowanie ludzi na ludzi, tym bardziej, że polo-*

*waniu takiemu łacno będzie można przylepić szyld patriotyzmu, szyld wspomagania Skarbu Państwa w jego walce ze szkodnikami społecznymi", którzy w „chwili dla Państwa ciężkiej" zatajają swe dochody przed władzami skarbowymi. Jak dziś, w dobie „obudzonego humanitaryzmu" frazeologia hurra-patriotyczna święci orgie i wyładowuje się szczególnie intensywnie w nagminnych wzajemnych oskarżeniach obywateli o „lżenie Narodu Polskiego", tak instytucja wywiadu skarbowego gotowa to zakłamanie pseudo-patriotyczne jeszcze pogłębić i obok licznych procesów o „lżenie Narodu Polskiego" możemy mieć procesy wywlekania za kołnierz obywatela przez jego bliźniego do urzędu skarbowego z oskarżeniem o zatajenie dochodu. Wszystko ma być przecież oparte na zewnętrznych pozorach, na tym, że obywatel poszedł do kina, a według zeznanego dochodu winien siedzieć w domu, że zjadł dzisiaj na obiad legominę, podczas, gdy w myśl zeznanego dochodu nie wolno mu było pozwolić sobie na ten luksus. Jeszcze nigdy, w żadnym państwie nie próbowano tak dokładnie wystawić pod oświetlenie rentgenowskie całe najbardziej prywatne życie obywatela, jeszcze nigdy nie próbowano w tak oczywisty i jawny sposób wbijać klin w stosunek jednego obywatela do drugiego, jeszcze nigdy nie próbowano tak drastycznie obnażyć prywatnych stosunków obywatela przed światem.*

*A wreszcie możliwości szantażu. Kraj jest biedny, a bieda rodzi wszelakiego rodzaju zbrodnie. Nie dziwilibyśmy się, gdyby na tle tej nędzy rozmaite ciemniejsze typy próbowały obskurnej gry szantażowania obywateli groźbami „ujawnienia" dochodów, których obywatel „nie zeznał" przed urzędem skarbowym. Zdarzają się przecież dość częste wypadki okradania nieboszczyków na cmentarzach, dlaczegożby nie można było szantażować żywych? Jedno i drugie jest równie wstrętne i ohydne, ale nędza popycha właśnie człowieka do najbardziej nieludzkich przestępstw.*

*Nie będzie to musiał być zresztą szantaż na tle materialnym. Ludzie będą mogli się szantażować z poczucia zemsty. Cóż łatwiejszego i bezpieczniejszego, jak przejść się do urzędu skarbowego i zeznać, że widziało się obywatela X., gdy ten bawił się na dancingu i wydał więcej, niżby to wynikało z jego zeznanych dochodów? Przecież zeznania takie będą osłonięte tajemnicą urzędową, a ten, który dokona tego „zbożnego dzieła" poszuka w swym sumieniu formułki, usprawiedliwiającej jego czyn względami „patriotycznymi".*

*Sądzimy, że sprawa jest dość poważna, aby zainteresowały się nią nasze Izby przemysłowo-handlowe i związki gospodarcze. Sądzimy, również, że Ministerstwo Skarbu uzna za wytłumaczony niepokój, jaki ogarnął społeczeństwo po ogłoszeniu informacyj o przygotowanym wywiadzie skarbowym i wyda w tej mierze jakiś uspokajający komunikat.*



# Ulgi przy nabywaniu świadectw przemysłowych na rok 1937

W Dz. Urz. Min. Skarbu Nr. 32. poz. 978/1936 ukazał się okólnik Ministerstwa Skarbu w przedmiotowej sprawie. Okólnik ten — na ogół — nie zawiera nowych zarządzeń w porównaniu z ulgami w ubiegłych latach udzielanymi. Inowacja zachodzi odnośnie uprawnień Urzędów Skarbowych, które w ubiegłym roku zbyt ścieśniająco interpretowały swoje uprawnienia w kierunku udzielania ulg we własnym zakresie, opierając się na odnośnym przepisie ówczesnego okólnika, który przewidywał, że Urzędy skarbowe mogą udzielać ulg tylko w wypadkach „nieobjętych ulgami z urzędu", rozumiejąc przez to, że dalej idących ulg, aniżeli przewiduje to okólnik udzielać nie mogą, a jedynie uprawnienie ich tyczy się tych rodzajów przedsiębiorstw, które okólnikiem nie są objęte. Obecnie więc Ministerstwo tę nieścisłość usunęło, zaznaczając wyraźnie, że Urzędy Skarbowe uprawnione są do udzielania ulg: „w przypadkach

nie podpadających pod ulgi lub nieobjętych ulgami z części I okólnika”. Od dobrej woli i uznania Urzędów zależeć więc będzie, czy zubożali kupcy będą ewentualnie korzystali z ulg nieobjętych okólnikiem, jeżeli ich **obecna** sytuacja gospodarcza i materialna uzasadnia potrzebę przyjścia im z pomocą, mimo, że nie posiadają warunków, wynikających z okólnika, gdyż np. za r. 1935 ich wymiar o kilkaset zł. przekraczał górną granicę obrotu, od której uzależnionem było nabycia prawa do ulg z urzędu. Ważną — choć nieznaczną ulgą — jest udzielenie 14-dniowego terminu na wniesienie podania o ulgi dla przedsiębiorstw nowopowstałych w r. 1937, gdyż przepis, okólnika z r. 1935, stanowiący, iż tego rodzaju przedsiębiorstwa winny wnieść podania przed uruchomieniem przedsiębiorstwa był niesłychanie rygorystycznie przestrzegany i w przeważającej ilości wypadków uniemożliwiał najuboższym kupcom — gdyż tylko o tych chodzi przy udzielaniu ulg — korzystanie z tego dobrodziejstwa.

Okólnik omawiany przynosi — na ogół — poważne ulgi zubożałemu drobnemu kupiectwu. Wadą jego jest, że w znacznej mierze pozostawia swobodną decyzję Urzędom Skarbowym, które wykazują wielką „wstrzemięźliwość” w udzielaniu ulg, tam gdzie do tego są uprawnione, tak, że faktyczną korzyść będą mieli głównie płatnicy, korzystający z ulg z urzędu, podczas gdy mało nadziei jest na ulgi, stosować się mające wobec petentów, uzależnionych od swobodnej oceny Urzędów skarbowych. Smutne doświadczenie lat ubiegłych — niestety — utwierdza nas w tem przekonaniu.

### PRZEDSIĘBIORSTWA HANDLOWE

Na podstawie **półrocznego** z ważnością na cały tj. **bez obowiązku składania inwidualnych podań** na prowadzenie:

Na podstawie półrocznego z ważnością na cały rok świadectwa przemysłowego kat. I. przedsiębiorstw handlowych:

a) przedsiębiorstw gastronomicznych (t. j. zakłady restauracyjne, cukiernie, kawiarnie i mleczarnie) o ile wysokość ustalonych za rok 1935 obrotów nie przekracza w stosunku całorocznym kwoty 300.000 złotych).

b) przedsiębiorstw kinematograficznych, o ile wysokość ustalonych za rok 1935 obrotów nie przekracza w stosunku całorocznym kwoty 200.000 zł.

c) przedsiębiorstw skupu zawodowego jaj kurzych oraz pierza i puchu w celach eksportowych przy sumie skupu ponad 500.000 zł. do 1.000.000 zł. pod warunkiem prowadzenia prawidłowych ksiąg handlowych.

2) na **podstawie świadectwa przemysłowego kategorji II.** przedsiębiorstw handlowych (zamiast ustawowej I-szej):

a) hurtowni wyrobów monopolu spirytusowego, tytoniowego i solnego, utrzymujących oddziały (filje)

b) przedsiębiorstw kinematograficznych, o ile wysokość ustalonych za rok 1935 obrotów nie przekracza w stosunku całorocznym kwoty 100.000 zł.

c) przedsiębiorstw gastronomicznych, o ile zatrudniać będą najwyżej 25 osób, licząc w tym właściciela i członków jego rodziny, w tych zakładach pracujących.

**3) na podstawie półrocznego (z ważnością na cały rok) świadectwa przemysłowego kategorji II. przedsiębiorstw handlowych:**

a) aptek, o ile wysokość ustalonych za rok 1935 obrotów nie przekracza w stosunku całorocznym kwoty zł. 50.000.—

b) przedsiębiorstw kinematograficznych, o ile wysokość ustalonych za rok 1935 obrotów nie przekracza w stosunku całorocznym kwoty zł. 50.000.—

c) hurtowni wyrobów monopolu solnego, zarówno

utrzymujących oddziały (filje) jak i nie utrzymujących oddziałów (filji), o ile wysokość obrotów za rok 1936 nie przekracza w stosunku całorocznym kwoty zł. 7.200.

d) biur pośrednictwa handlowego (cz. II, lit. A. rozdział VI. kategorja druga p. 4, taryfy ((przedsiębiorstwa pośrednictwa handlowego), o ile wysokość ustalonych za rok 1935 obrotów (prowizji) nie przekracza w stosunku całorocznym kwoty zł. 7.200.—

e) biur wynajmu filmów kinematograficznych, o ile wysokość ustalonych za rok 1935 obrotów nie przekracza w stosunku całorocznym kwoty zł. 50.000.

**4) na podstawie półrocznego (z ważnością na cały rok) świadectwa przemysłowego kategorji II. b. zajęć przemysłowych:**

Zajęć przemysłowych pośrednictwa handlowego, wymienionych w cz. III. lit. D. kategoria II. b. taryfy, o ile wysokość ustalonych za rok 1935 obrotów (prowizji) nie przekracza w stosunku całorocznym kwoty 5.000.—

**5) na podstawie świadectwa przemysłowego kategorji III. przedsiębiorstw handlowych (zamiast kat. II-giej)** można prowadzić a) przedsiębiorstwa, podpadające z mocy ustawy pod II. kat., o ile ich obrót ustalony za r. 1935, nie przekracza w stosunku całorocznym **zł. 50.000.—** Tyczy się to więc przedsiębiorstw, trudniących się handlem detalicznym (popularnie zwanym: drobnym hurtem), zatrudniających ponad 1. najemnego subjekta, posiadających skład (składy) poza obrębem budynku, w którym mieści się przedsiębiorstwo handlowe, uprawiających handel tow. luksusowymi). —

b) wszystkie przedsiębiorstwa handlowe podpadające pod kat. III. handl. czy to z mocy ustawy (drobny handel) czy też na podstawie ulg, wynikających z tego okólnika (obrót za 1935 nie przekracza zł. 50.000) mogą trudnić się sprzedażą wyrobów monopolu spirytusowego bez wyszynku wyłącznie konsumentom, (bez obowiązku dopłaty do II. kateg.).

c) przedsiębiorstwa gastronomiczne, zakłady restauracyjne, cukiernicze, kawiarnie i mleczarnie, o ile wysokość ustalonych na rok 1935 obrotów nie przekracza w stosunku całorocznym kwoty zł. 25.000.—

d) przedsiębiorstwa gastronomiczne (wyżej wymienione), o ile zakłady te **bez wyszynku trunków** zatrudniać będą najwyżej do 12 osób, licząc w tym właściciela i członków jego rodziny w tych zakładach pracujących,

e) przedsiębiorstwa gastronomiczne (wyżej wymienione), o ile przedsiębiorstwa te prowadzą sprzedaż następujących trunków pochodzenia krajowego: piwa, miodu, moszczu i wina owocowego oraz o ile zatrudniają od 4 do 12 osób, licząc w tym właściciela i członków jego rodziny, zatrudnionych w tych przedsiębiorstwach,

f) przedsiębiorstwa przewozowe, utrzymujące najwyżej dwa samochody ciężarowe,

g) przedsiębiorstwa autobusów, utrzymujące najwyżej dwa autobusy,

h) księgarnie o ile wysokość ustalonych za rok 1935 obrotów nie przekracza w stosunku całorocznym kwoty zł. 50.000.—

**6) na podstawie świadectw przemysłowych kategorji IV. przedsiębiorstw haudlowych:**

a) przedsiębiorstwa niżej wymienione, podpadające z mocy **ustawy** pod kat. III. handlową, o ile wysokość ustalonych za rok 1935 obrotów nie przekracza w stosunku całorocznym kwoty zł. 15.000.— Do przedsiębiorstw tych należą:

a) handel towarowy, sale bilardowe, hotele, pokoje umeblowane, zajazdy i gospody, pensjonaty i pokoje umeblowane ze stołowaniem, księgarnie, zakłady lecznicze, przedsiębiorstwa kinematograficzne, przedsiębiorstwa teatralne, cyrki, ogródki i sale ze scena-

mi, wrotniska i ślizgawki, wydawnictwa utworów drukowanych,

b) przedsiębiorstwa handlu towarowego, wprowadzające w r. 1937. sprzedaż wyrobów monopolu spirytusowego bez wyszynku wyłącznie konsumentom, które bądź z mocy ustawy podpadają pod IV. kat. (lokal nie ma wyglądu i charakteru pokoju) bądź z mocy tego okólnika) korzystają z ulgowego zaszeregowania do IV. kat. (obrót za 1935 nie przekracza zł. 15.000.),

c) przedsiębiorstwa gastronomiczne (kawiarnie cukiernie, mleczarnie o ile wysokość ustalonych za r. 1935 obrotów nie przekracza w stosunku rocznym 5.000 zł.

d) wyżej wymienione przedsiębiorstwo gastronomiczne, ile prowadzą sprzedaż nast. trunków pochodzenia krajowego: piwa, miodu, moszczu i wina owocowego oraz o ile ilość zatrudnionych pracowników nie przekracza 3 osób, licząc w tem właściciela i członków jego rodziny zatrudnionych w tych przedsiębiorstwach.

7) **na podstawie półrocznego świadectwa przem.** kategorji IV. mogą być prowadzone niżej wymienione przedsiębiorstwa, o ile wysokość ustalonych za r. 1935 obrotów nie przekracza w stosunku całorocznym 5.000 zł. Są to: handle towarowe (podpadające z mocy ustawy pod III. wzgl. IV kateg.) sale bilardowe, zakłady dla sprzedaży napojów chłodzących, hotele, pokoje umeblowane, zajazdy, gospody i domy noclegowe, pensjonaty i pokoje umeblowane ze stołowaniem, księgarnie, zakłady lecznicze, przedsiębiorstwa kinematograficzne, przedsiębiorstwa teatralne, cyrki, ogródki i sale ze scenami, wrotniska i ślizgawki, magle i maszyny do czesania wełny, wydawnictwa utworów drukowanych.







8) **księgarnie** — na podstawie jednego świadectwa przemysłowego mogą być prowadzone wraz z uboczną sprzedażą materiałów piśmiennych, o ile łączny obrót tych przedsiębiorstw za r. 1935 nie przekracza w stosunku całorocznym kwoty zł. 50.000 (kateg. III) jak również mogą być prowadzone w jednym lokalu z **wypożyczalnią książek,** o ile obydwa te przedsiębiorstwa należą do jednego właściciela; do osób zatrudnionych w księgarni należy w tym przypadku zaliczać również osoby zatrudnione w wypożyczalni, a za obrót, stanowiący podstawę do ulg przy nabywaniu świadectw przemysłowych, przyjmować należy obrót łączny z księgarni i z wypożyczalni.

9) **Bez obowiązku nabywania odrębnych świadectw przem.:** można prowadzić drobną sprzedaż wyrobów **tytoniowych** w przedsiębiorstwach handlowych, o ile sprzedaż odbywa się w jednym i tym samym lokalu, **skup butelek** po wyrobach państwowego monopolu spirytusowego przez przedsiębiorstwa detalicz-

nej sprzedaży tych wyrobów, uboczną sprzedaż krajowych **pism periodycznych** przez przedsiębiorstwa handlu towarowego, gastronomiczne i księgarnie. — Wspomniane przedsiębiorstwa zwalnia się nadto od obowiązku opłacania podatku przemysłowego od obrotu, osiągniętego przez nie w r. 1937 ze sprzedaży pism periodycznych.

**II. Na skutek indywidualnych podań płatników,** upoważnione są **Izby Skarbowe** do zezwalania:

1) na prowadzenie —

a) przedsiębiorstw niżej wymienionych na podstawie świadectwa przem. kategorii III. lub półrocznego kategorii II — zamiast ustawowej kategorii II — w przypadkach nie podpadających pod ulgi lub nieobjętych ulgami z urzędu oraz w przypadkach uruchomienia przedsiębiorstwa w latach 1936 lub 1937. Do przedsiębiorstw tych należą: przedsiębiorstwa handlowe, zakłady gostronomiczne (restauracje, cukiernie, mleczarnie, kawiarnie) hotele, pokoje umeblowane, zajazdy, gospody i domy noclegowe, pensjonaty, pokoje umeblowane ze stołowaniem, księgarnie, zakłady lecznicze, apteki, przedsiębiorstwa kinematograficzne. teatralne, cyrki, ogródki i sale z zamkniętymi lub otwartymi scenami, wydawnictwa utworów drukowanych.

b) na prowadzenie przedsiębiorstw **ekspedycyjnych i przewozowych** — na podstawie świadectwa przem. III kateg., o ile wysokość obrotów ustalonych za r. 1935 wzgl. obrotów osiąganych w r. 1936 lub spodziewanych w r. 1937 w przedsiębiorstwach nowopowstałych, nie przekracza w stosunku całorocznym kwoty zł. 100.000. — względnie za świadectwem przemysłowym **półrocznym** II. kategorii, o ile przedsiębiorstwo to powstało dopiero w r. 1936 i w tym roku osiągnęło obrotu zł. 5.000 lub obrót spodziewany na r. 1937 nie przekroczy tej sumy.

2) **Urzędy Skarbowe:** do zezwalania a) przedsiębiorstwom powyżej pod a) wymienionym jak również salom bilardowym, zakładom dla sprzedaży napojów chłodzących, zdrojom naturalnym wód mineralnych, wrotniskom i ślizgawkom, maglom i maszynom do czesania wełny — z wyłączeniem przedsiębiorstw teatralnych, cyrków itp. — na nabywanie świadectwa przem. kategorii IV lub półrocznego kategorii III, zamiast ustawowo przewidzianej kategorii III oraz półrocznego kategorii IV zamiast ustawowo przewidzianego całorocznego kategorii IV w przypadkach nie podpadających pod ulgi lub nieobjętych ulgami w tej części okólnika, która obejmuje ulgi „z urzędu" oraz w przypadkach uruchomienia przedsiębiorstwa w latach 1936 lub 1937.

b) do zezwalania na prowadzenie **wypożyczalni książek** (bibliotek, czytelni) w m. st. Warszawie oraz w miastach: Bydgoszczy, Katowicach, Krakowie, Chorzowie, Lublinie, Lwowie, Łodzi, Poznaniu i Sosnowcu na podstawie świadectwa przemysłowego IV kategorji, o ile wysokość obrotów ustalonych za r. 1935 wzgl. obrotów osiąganych w 1936 lub spodziewanych w roku 1937 w przedsiębiorstwach nowopowstałych nie przekracza w stosunku całorocznym kwoty zł. 5.000.

c) do zwalniania od obowiązku nabywania świadectw przemysłowych — następujących przedsiębiorstw — o ile wysokość obrotów ustalonych za r. 1935 wzgl. osiąganych w 1936 lub spodziewanych w r. 1937 w przedsiębiorstwach nowopowstałych nie przekracza w stosunku rocznym kwoty zł. 2.000. Należą do nich: przedsiębiorstwa handlowe, podpadające z mocy ustawy pod kateg. IV (kramy i inne pomieszczenia, nie mające charakteru i wyglądu pokoji), zakłady dla sprzedaży napojów chłodzących, hotele i pokoje umeblowane o 2—6 pokojach oraz domy noclegowe, magle i maszyny do czesania wełny.

d) do zwalniania i od obowiązku nabywania świadectw przemysłowych wzgl. zezwalania na nabywanie półrocznych (zamiast całorocznych) świadectw przem. przedsiębiorstwom handlu rowoźnego oraz handlu obnośnego.

Termin na wnoszenie podań o ulgi, o których mowa powyżej wyznaczony jest **do dnia 31. grudnia 1936** włącznie. O ile chodzi o przedsiębiorstwa uruchamiane w 1937 r. lub wykonywane sezonowo w tym roku, podania o ulgi winny być wnoszone w terminie do dni 14 po uruchomieniu (rozpoczęciu wykonywania) przedsiębiorstwa lub zajęcia przemysłowego. Podania te na-

leży wnosić do właściwego urzędu skarbowego. Postanowienia izb skarbowych na podania o ulgi winny być wydane i doręczone płatnikom w terminie do 10 tygodni od daty złożenia podania, postanowienia urzędów skarbowych — w terminie do 8 tygodni od daty złożenia podania. W odniesieniu do podań, złożonych przed ogłoszeniem niniejszego okólnika, termin ten biegnie od dnia ogłoszenia okólnika w Dzienniku Urzędowym Ministerstwa Skarbu.

W razie niewydania lub niedoręczenia postanowienia w zakreślonych wyżej terminach, uważa się wyrażoną w podaniu prośbę za uwzględnioną w granicy najwyższej ulgi przewidzianej dla danego przedsiębiorstwa (w części II. niniejszego okólnika) w tym rozmiarze, w jakim próby takie mogą być uwzględnione w myśl przepisów, tyczących się „ulg na podstawie indywidualnych podań".

Podania złożone po terminie pozostawione będą bez rozpatrzenia. O pozostawieniu podania bez rozpatrzenia — Urząd Skarbowy zawiadamia płatnilka pisemnie.

Na skutek indywidualnych podań płatników, bądź też z urzędu — przy sposobności lustracji przedsiębiorstwa — upoważnia się urzędy skarbowe do:

zezwalania na prowadzenie przedsiębiorstw przemysłowych, zajęć rzemieślniczych i rękodzielniczych, dorożkarstwa i furmaństwa na podstawie półrocznego (z ważnością na cały rok) świadectwa przemysłowego bądź bez świadectwa przemysłowego, o ile przedsiębiorstwo prowadzone jest wyłącznie przez samego właściciela.

## Uwaga, drobni kupcy!

Okólnik przewiduje, że od wysokości obrotów za rok 1935 uzależnionym jest korzystanie z ulgi z urzędu. A więc, kto miał obrót za 1935, nieprzekraczający 50.000, podpada pod III. kateg. przy obrocie nie przekraczającym 15.000 zł. pod IV. kateg. itd. Tu jednak odróżnić należy 2 rodzaje wypadków: 1) czy dany płatnik podpada pod ryczałt na lata **1936 i 1937** na podstawie tzw. „ugód" czy też 2) to miejsce nie ma, bądź z powodu niedojścia do porozumienia między Władzą Skarbową a płatnikiem odnośnie ustalenia ryczałtu na lata 1936/37, bądź z jakiegokolwiek innego powodu.

W wypadku pod a) wymienonym decydującą jest grupa ryczałtu na lata 1936 i 1937, a suma obrotu wykazana w danej grupie ryczałtowej jest **ostateczna.** Np. jeżeli ktoś zaliczony został do grupy — najwyżej — 13, ten korzysta z ulgowego świadectwa przem. IV. kateg.

Dla przypomnienia podajemy poniżej wszystkie grupy ryczałtu na 1936/37:

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| grupa | 1 | suma | zł. | 1.300 |
| „ | 2 | „ | „ | 2.000 |
| „ | 3 | „ | „ | 2.600 |
| „ | 4 | „ | „ | 3.200 |
| „ | 5 | „ | „ | 4.000 |
| „ | 6 | „ | „ | 5.000 |
| „ | 7 | „ | „ | 6.000 |
| „ | 8 | „ | „ | 7.000 |
| „ | 9 | „ | „ | 8.000 |
| „ | 10 | „ | „ | 9.000 |
| „ | 11 | „ | „ | 10.000 |
| „ | 12 | „ | „ | 12.000 |
| „ | 13 | „ | „ | 14.000 |
| „ | 14 | „ | „ | 16.000 |
| „ | 15 | „ | „ | 18.000 |
| „ | 16 | „ | „ | 20.000 |
| „ | 17 | „ | „ | 23.000 |
| „ | 18 | „ | „ | 26.000 |
| „ | 19 | „ | „ | 29.000 |
| „ | 20 | „ | „ | 32.000 |
| „ | 21 | „ | „ | 35.000 |
| „ | 22 | „ | „ | 38.000 |
| „ | 23 | „ | „ | 41.000 |
| „ | 24 | „ | „ | 44.000 |
| „ | 25 | „ | „ | 47.000 |
| „ | 26 | „ | „ | 50.000 |

Natomiast inaczej sprawa przedstawia się dla

grupy b). Wedle okólnika przez „obrót" rozumie się **ogólny przychód brutto** za r. 1935 osiągnięty ze sprzedaży artykułów podlegających jak również nie podlegających podatkowi **scalonemu;** w przedsiębiorstwach prowadzących sprzedaż wyrobów p. monopolu tytoniowego i spirytusowego oraz w hurtowniach wyrobów monopolu solnego, jako obrót osiągnięty ze sprzedaży tych wyrobów przyjmuje się sumę stanowiącą różnicę między ceną pobieraną przez p. monopol, a wyznaczoną przez tenże monopol cenę sprzedażną.

W przedsiębiorstwach nowopowstałych (lata 1936 i 1937) jak również i w poprzednio istniejących przedsiębiorstwach handlowych, wysokość obrotu podlegającego podatkowi scalonemu, w przypadku nieposiadania przez władze skarbowe odpowiedniego materiału, winna być ustalona bądź na podstawie ksiąg handlowych, o ile one są w przedsiębiorstwie prowadzone, bądź na podstawie oceny urzędów skarbowych, ewentualnie przy współudziale biegłych.

A zatem handel towarów spożywczych (mieszanych), którego obrót za rok 1935 ustalony został na zł. 15.000. — miał w tymże roku (1935) również obroty podlegające podatkowi scalonemu np. od sprzedaży zapałek, octu, cukru, soli, drożdży. Od tych zaś artykułów obrotu mu nie ustalono, temsamem więc nie jest mu wiadomem, na jaką sumę Urząd skarbowy przyjął tę część obrotu.

Jeżeli zaś taki kupiec ma obrót za 1935 ustalony na 15.000 zł., a w aktach Urzędu skarbowego figuruje obrót, przypadający na towary podpadające pod obrót **scalony** na zł. 3.000 — natenczas jego brutto obrót wynosi zł. 18.000 — i temsamem z **„urzędu"** nie może korzystać z IV. kat. ulgowej, lecz winien wnieść prośbę o udzielenie tej ulgi. Wadą tego zarządzenia jest, że żaden z płatników — wchodzących w rachubę — nie został uprzednio poinformowany przez urzędy skarbowe o wysokości tych ustaleń dla obrotów „scalonych", na skutek czego szeroki ogół nie rozumie tego postanowienia przepisu i mowoli narazi się na nieprzewidziane przykrości.

Przeniesienie przedsiębiorstwa z jednej ulicy na drugą w obrębie jednej i tej samej miejscowości oraz zmiana osoby właściciela przedsiębiorstwa nie wyklucza prawa do ulg urzy nabywaniu świadectw przem., o ile przedsiębiorstwo nie zmieniło ani zakresu, ani przedmiotu swojej działalności.

# Handel domaga się odroczenia do roku 1938, nowego obowiązku prowadzenia ksiąg

Jak się dowiadujemy, **organizacje kupieckie wystąpić mają o odroczenie wejścia w życie rozporządzenia, wprowadzającego obowiązek prowadzenia księgowości dla szeregu kategorii kupców, którzy dotychczas nie podlegali temu obowiązkowi.** W szczególności chodzi o rozporządzenie Ministra Przemysłu i Handlu z 23. X. 1936 r., wydane w porozumieniu z ministrami Skarbu, Sprawiedliwości oraz Rolnictwa i Reform Rolnych w sprawie określenia przedsiębiorstw, prowadzonych w większym rozmiarze. Określenie to, jak już podawaliśmy, posiada **zasadnicze znaczenie w stosunkach kupieckich, pociąga bowiem za sobą ustawowy przymus ujawniania przedsiębiorstw w rejestrze** handlowym i w ślad za tym szereg obowiązków m. i. **i obowiązek prowadzenia księgowości.** Ponieważ wspomniane rozporządzenie weszło w życie 5 listopada r. b., z dniem tym powstał powyższy obowiązek dla nie objętych dotychczas przymusem rejestracyjnym szeregu przedsiębiorstw handlowych. W ten sposób za przedsiębiorstwa handlowe podlegające obowiązkowi wpisu uważane będą nietylko przedsiębiorstwa handlowe kategorii I oraz II te, których obrót przeniósł 100.000 zł. rocznie, — ale również poza przedsiębiorstwami handlu detalicznego, komisowego, ekspedycyjnego, przewozowego i biur pośrednictwa niezależnie od kategorii, których obrót przewyższa 100.000 w stosunku rocznym. **Oznacza to, że obecnie przedsiębiorstwa handlowe nawet dalszych kategorii poza II będą miały obowiązek prowadzenia ksiąg.**

Jak słychać, władze skarbowe nie będą przepisów **rozporządzenia z 23./10. 36 r. stosować rygorystycznie. Nawet jednak gdyby w praktyce władze skarbowe domagać się zaczęły stosowania powyższego obowiązku od 1 stycznia roku przyszłego, to i tak dla większości kupców, nie prowadzących ksiąg dotychczas, ich zaprowadzenie połączone jest ze znacznymi trudnościami.** Przeciętny koszt prowadzenia księgowości wynosi rocznie **od 1.200 do 1.500 zł.** Przy obrocie zatym 100 tysięcy zł. **obciążenie wynosi od 1,2 proc. do 1,5 proc.,** podrażając w ten sposób zdolności konkurencyjne przedsiębiorstwa. Ponadto w szeregu przedsiębiorstw

o znacznej ilości artykułów drobnych i złożonych asortymencie towarowym obowiązek prowadzenia ksiąg wymaga zaangażowania i wyszkolenia specjalnego personelu, co rzecz prosta może być wykonane tylko po pewnym dłuższym upływie czasu od ogłoszenia ustawy. Zwłaszcza duże trudności przy zaprowadzeniu ksiąg powstają dla przedsiębiorstw nakładowych, specjalnie z uwagi na zmienność elementu chałupniczego w tego rodzaju przedsiębiorstwach i powstającą w związku z tym złożoność czynności buchalteryjnych, jak również niejednokrotnie potrzebę przystosowania do tych celów lokalu handlowego.

Niezależnie od samego problemu odroczenia obowiązku prowadzenia ksiąg sfery handlowe wskazują na potrzebę rozciągnięcia przepisów o prowadzeniu księgowości uproszczonej na kategorję nowych kupców rejestrowych.

Z powyższych względów organizacje handlowe już w najbliższym czasie wystąpić mają o uzyskanie odpowiedniego vacatio legis dla obowiązków płynących z rozporządzenia z 23. 10. 1936 r., a w szczególności o odroczenie wejścia w życie wspomnianego rozporządzenia do 1 stycznia 1938 roku.

# Jeden dzień na protesty weksli w obrocie pocztowym

Jak wiadomo obowiązująca ustawa wekslowa przewiduje w art. 44, że protest wekslu z powodu niezapłacenia winien być dokonany w jednym z dwóch dni powszednich następujących po dniu płatności.

Zgodnie z okólnikiem Ministerstwa Poczt i Telegrafów postanowienie wspomnianego artykułu ustawy wekslowej daje możność wyboru jednego z dwóch dni dla dokonania protestu. Opierając się na powyższym dokonanie protestu w obrocie pocztowym ustalone zostało zasadniczo na 1-szy dzień powszedni następujący pod dniu płatności. Protest winien być dokonany w tymże terminie nawet wówczas, gdy dzień płatności przypada na ustawowy dzień świąteczny.

Od zasady dokonywania protestów wekli w pierwszym dniu powszednim, następującym po dniu płatności wyjątek stanowią weksle, nadeszłe do Urzędu z takim opóźnieniem, że przedstawienie wekslu w dniu płatności lub w pierwszym dniu powszednim było niemożliwe. W takich razach protest należy dokonać i sporządzić w drugim dniu powszednim następującym po dniu płatności. Ostatnim dniem, w którym można dokonać i sporządzić protest weksli jest zatem drugi dzień powszedni następujący po dniu płaności, bez względu na to, czy dzień płatności przypada na święto. Nie dotyczy to jednak weksli wystawionych przed dniem 1-go lipca 1936 r., t.j. przed wejściem w życie nowej ustawy o prawie wekslowym. Weksle wystawiane przed dniem 1 lipca 1936 mogą być protestowane jeszcze w trzecim dniu powszednim, w którym można się domagać zapłaty.

W związku z powyższą interpretacją ustawy wekslowej przez władze pocztowe pamiętać należy, że dotychczasowe 3 dni na zaprotestowanie weksli uległy skróceniu do jednego dnia dla weksli inkasowanych w obrocie pocztowym. Ponieważ tego rodzaju zarządzenia władz pocztowych mogą wpłynąć hamująco na rozwój działalności inkasowej naszej poczty, należy przypuszczać, że powyższa interpretacja ustawy wekslowej ulegnie zmianie w kierunku przywrócenia dłuższych terminów dla protestów wekslowych również i w obrocie pocztowym.

## TERMIN PROTESTU WEKSLI.

Min. Sprawiedliwości reskryptem z dnia 14 listopada 1936 roku, w odpowiedzi na memorjał Rady Notarialnej w sprawie przepisów protestowych nowego prawa wekslowego wyjaśnia, co następuje.

Według wyraźnego brzmienia ust. 3 art. 44 prawa wekslowego z 1936 r. protest z powodu niezapłacenia weksla, płatnego w oznaczonym dniu albo w pewien czas po dacie lub po okazaniu, może być dokonany tylko w jednym z dwóch dni powszednich, następujących po dniu płatności.

W skład zatem tego terminu wchodzą wyłącznie dni powszednie; tym samym prawo wekslowe stwarza tu pewien szczególny rodzaj terminu, oderwany od normalnej kolejności kalendarzowej. Dlatego też nie można tu stosować zasady zdania ostatniego art. 72 prawa wekslowego, według którego dni świąteczne, przypadając w ciągu terminu, wlicza się do tego terminu. Ta bowiem zasada dotyczy tylko takich warunków, które oparte są na uwzględnianiu wszystkich dni w porządku kalendarzowym.

W konkluzji należy stwierdzić, że do dokonania protestu z powodu niezapłacenia weksli, wymienionych w ust. 3 art. 44, zawsze muszą pozostać pełne dwa dni powszednie.

Zestawiając przepisy art. 38 ust. 1 i art. 44 ust. 3, pozostające z sobą w najściślejszym związku, należy dojść do wniosku, że „dzień", w którym można wymagać zapłaty" (art. 38) i „dzień płatności" (art. 44) oznaczają jeden i ten sam dzień, a mianowicie — ten, w którym zgodnie z przepisem art. 72 ust. 1 można domagać się zapłaty. Będzie nim normalnie dzień, wy-

nikający z weksla, jako termin płatności, a jeżeli ten dzień przypadłby na dzień świąteczny — najbliższy dzień powszedni.

W ten sposób posiadacz weksla, płatnego w oznaczonym dniu albo w pewien czas po dacie lub po okazaniu będzie zawsze miał do dyspozycji trzy dni powszednie do przedstawienia weksla do zapłaty, dwa dni zaś powszednie do dokonania protestu, przy czym w pierwszym dniu, w którym można żądać zapłaty, protest nie może być dokonany.

# Ile wynoszą w Krakowie świadczenia na rzecz „Pomocy Zimowej"

Obywatelski Komitet Zimowej Pomocy bezrobotnym w Krakowie uchwalił na posiedzeniu w dniu 27. listopada 1936 r. następujące normy świadczeń na cele pomocy zimowej dla bezrobotnych m. Krakowa:

**1) Świadczenia od lokali mieszkalnych:** posiadacze lokali mieszkalnych położonych na terenie m. Krakowa opłacają świadczenie:

| | | | |
|---|---|---|---|
| od 2 izb | po zł. | 0.25 | miesięcznie od izby |
| 3 „ | | 0.50 | |
| 4 „ | | 1.25 | |
| 5 „ | | 2.50 | |
| 6 „ lub więcej | | 3.50 | „ „ |

**zwolnieni** od powyższych świadczeń lokalowych są:

a) lokatorzy opłacający świadczenia od poborów służbowych za pośrednictwem swoich pracodawców w drodze zorganizowanego poboru wedle norm ustalonych dla świata pracy,

b) lokale handlowe, biurowe, przemysłowe i rzemieślnicze,

c) lokale mieszkalne, rzemieślnicze i drobnych kupców połączone z warsztatami i sklepami, o ile właściciele uiszczają opłaty od obrotu wzgl. od świad. przemysłowego. Świadczenia od lokali mieszkalnych uiszczać należy do rąk właściciela domu lub administratora, począwszy od dnia 1. grudnia 1936 r.

**2) Świadczenia od handlu:** Przedsiębiorstwa handlowe ponoszą opłaty odpowiednie do kategorii wykupywanego świadectwa przemysłowego na rok 1937, niezależnie od świadczeń od dochodu wedle następujących norm:

| | | | |
|---|---|---|---|
| kat. I. | od 750 zł. | do 2.000 zł. | jednorazowo |
| II. | 75 | 150 | |
| II. b. i III | | 25 | |
| IV. | | 3 | |

**3) Świadczenia od rzemiosła:** Rzemieślnicy posiadający lokal sklepowy płacą 1½ pro mille od obrotu z roku 1935 — natomiast rzemieślnicy nie posiadający lokalu sklepowego 1 pro mille od obrotu z roku 1935.

**4) Świadczenia od przemysłu:** Przedsiębiorstwa przemysłowe położone na terenie m. Krakowa, a zorganizowane w Związku Przemysłowców w Krakowie, świadczą wedle norm i skali uchwalonych przez Radę Związku, a mianowicie uiszczą taką samą sumę, jaką złożą na rzecz pomocy zimowej ich pracownicy umysłowi i fizyczni — conajmniej jednak 1 pro mille od obrotu z roku 1935. Przedsiębiorstwa niezorganizowane w Związku Przemysłowców w Krakowie świadczą wedle skali 1 do 3 pro mille obrotu z roku 1935.

**5) Świadczenia od dochodu:**

a) osoby pozostające w stosunku najmu pracy (urzędnicy oraz pracownicy fizyczni) świadczyć będą wedle norm ustalonych przez Naczelny Wydział Wykonawczy Ogólnopolskiego Obywatelskiego Komitetu Zimowej Pomocy bezrobotnym w porozumieniu z Centralną Komisją Porozumiewawczą Związków Pracowników.

Skala świadczeń z tego tytułu od miesięcznego dochodu brutto wynosi przez 5 miesięcy:

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | | do zł. | 300 | 1/2% |
| od | 301 | „ | 400 | 3/4% |
| | 401 | | 600 | 1% |
| | 601 | | 800 | 1½% |
| | 801 | | 1.200 | 2% |
| | 1.201 | | 2.500 | 3% |
| | 2.501 | | | 5% |
| | 2.501 | | | 5% |

b) Osoby wykonujące wolne zawody, właściciele realności, kapitaliści itp. świadczą od 5/12 części swego dochodu z roku 1935 wedle następującej skali:

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| od | 4.801 zł. | do | 7.000 zł. | 1% |
| | 7.001 | | 12.000 | 1½% |
| | 12.001 | | 24.000 | 2% |
| | 24.001 | | 36.000 | 3% |
| | 36.001 | | 60.000 | 4% |
| | 60.001 | | wzwyż | 5%. |

Dochody nie przewyższające kwoty zł. 4.800 rocznie wolne są od świadczeń od dochodu. Świadczenia powyższe nie zwalniają od świadczeń z tyt. zajmowania lokali mieszkalnych.

Świadczenia wyszczególnione wyżej od 1—5 wpłacane być muszą bezwzględnie przez 5 miesięcy, a to w zasadzie od grudnia 1936 r. do kwietnia 1937 r. włącznie.

Rozpoczęcie wpłat w późniejszym terminie nie zwalnia od obowiązku uiszczenia świadczenia w pełnej 5-cio miesięcznej wysokości.

Wszelkich wpłat na rzecz Obywatelskiego Komitetu Zimowej Pomocy bezrobotnym w Krakowie należy dokonywać czekiem P.K.O. Nr. 415.740 na rachunek Komunalnej Kasy Oszczędności miasta Krakowa „Fundusz Obywatelskiego Komitetu Zimowej Pomocy bezrobotnym".

Blankiety czekowe są do odebrania w Wydziale Opieki Społecznej Zarządu M. Ratusz II. p. pokój Nr. 10.

# Kronika.

**PRZYWÓZ TOWARÓW REGLEMENTOWANYCH.**

Izba przemysłowo-handlowa w Krakowie zawiadamia firmy importowe tut. okręgu, że podania o przywóz z zagranicy wszystkich artykułów z kontyngentów 2-miesięcznych (styczeń—luty 1937) oraz kwartalnych (I. kwartał 1937 r.) wnieść należy do Izby w nieprzekraczalnym terminie **do dnia 15. grudnia 1936 r.**

**POMOC DORAŹNA NA WYKUPNO ŚWIADECTW PRZEMYSŁOWYCH.**

Przeżywany kryzys gospodarczy szczególnie daje się we znaki drobnym przedsiębiorstwom handlowym, których właściciele od kilku lat z największym tylko wysiłkiem są w stanie wykupić świadectwo przemysłowe. Nie wykupienie na czas patentów naraża ich na płacenie grzywien z powodu niemożności jednorazowego wyłożenia — stosunkowo wysokich, jak na ich zdolność płatniczą — sum, stanowiących cenę świadectwa przemysłowego. Podobnie więc jak w roku ubiegłym, również obecnie Wydział Krak. Stowarzyszenia Kupców postanowił zebrać potrzebną kwotę, którą rozdzieli między swych członków najbardziej tej pomocy potrzebujących.

Wzywa się więc członków Stowarzyszenia, którzy znajdują się w tym nieszczęśliwym położeniu, aby **zgłosili się w Sekretariacie Stowarzyzsenia** do dnia 20. grudnia w godzinach popoł. między 4—7, gdzie równocześnie podany im zostanie termin wypłaty tego zasiłku.

W związku z powyższym Wydział Stowarzyszenia zwraca się z gorącym apelem do litościwych serc swych zasobniejszych Członków, by zechcieli przyjść z pomocą doraźną swym zubożałym Kolegom, których los i możliwości zarobkowe częstokroć uzależnione są od zapomogi na wykupno świadectwa przemysłowego, **aby dobrowolnymi datkami zasilili ten doraźny fundusz** zapomogowy zapomocą dobrowolnych składek, które przekazać można na konto P.K.O. Stowarzyszenia Nr. 405.787 lub wpłacić bezpośrednio przy kasie Stowarzyszenia.





**PRZEDAWNIENIE ROSZCZENIA O ZWROT POBRANEJ CENY KUPNA.**

O ile chodzi o roszczenie o zwrot z góry pobranej ceny kupna **za towar, który wcale nie został dostarczony,** to roszczenie takie w b. dzielnicy austr. ulegało **przedawnieniu 30 letniemu** jako opierające się na § 1435 poaustrjackiego kodeksu cywiln. Tak wyjaśnił **Sąd Najwyższy** w orzeczeniu z **14. II. 1936, C. II. 2264/35** (Prz. Pr. 1936, poz. 207).

Wedle obecnie obowiązującego art. 129 kod. zob. oraz art. 281 tegoż kodeksu uległoby takie roszczenie przedawnieniu **20 letniemu.**

**UPRAWNIENIA SKŁADÓW KONSYGNACYJNYCH**

Komisja Dewizowa okólnikiem Nr. 40 opublikowanym w Dzienniku Urzędowym Ministerstwa Skarbu Nr. 31, pod pob. 939 z r. b. zezwoliła aż do odwołania osobom i firmom, prowadzącym składy konsygnacyjne w Polsce na rachunek cudzoziemców i zapisanym do katastru w terytorialnie właściwej Izbie Przemysłowo-Handlowej, na dokonywanie następujących czynności:

**1) inkasowanie w kraju należności na rzecz swoich zagranicznych zleceniodawców;**

**2) dokonywanie w kraju wypłat i przekazów z polecenia lub na rachunek zagranicznych zleceniodawców na pokrycie wszelkich kosztów i wydatków, stosownie do umowy, zawartej z zagranicznym zleceniodawcą — właścicielem towaru.**

Poza tym okólnikiem zawiera szczegółowe przepisy normujące, **pod jakimi warunkami mogą firmy lub osoby prowadzące skład konsygnacyjny dokonywać przekazów zagranicznych,** wpłat na rachunek wolny i wysyłek środków płatniczych zagranicę na rzecz właściciela towaru.

## PASZPORTY ULGOWE DLA KUPCÓW I PRZEMYSŁOWCÓW.

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych wskutek zabiegów samorządu gospodarczego zdecydowało przyznawać **50-procentową zniżkę w opłatach na wielokrotne paszporty roczne osobom legitymującym się zaświadczeniem właściwej Izby przemysłowo-handlowej.** Poza tym w indywidualnych wypadkach przyznawane są dalsze zniżki aż **do całkowitego zwolnienia od tych opłat wyłącznie.**

Min. Spraw Wewnętrznych w piśmie zwróconym do Związku Izb Przemysłowo-Handlowych stwierdza, **że nie jest wykluczone wprowadzenie w przyszłości ewentualnych zmian zarówno co do trybu postępowania przy wydawaniu paszportów ulgowych, jak i co do wysokości opłat** i w tym celu ministerstwo chętnie skorzysta z ewentualnych uwag samorządu gospodarczego, jakie nasuną się w ciągu przynajmniej rocznego okresu obowiązywania nowych przepisów paszportowych.



## PLOTKI

### TO NAZYWA SIĘ ETATYZM

*Państwo buduje w Poznaniu fabrykę protez, wyasygnowano na to ćwierć miliona złotych. Wkrótce, jak tak dalej pójdzie będziemy mieli monopol protezowy, a może państwo przerzuci się jeszcze do fabrykacji smoczków dla dzieci itp. instrumentów. Jak etatyzm to na całego!*

*O fabrykacji przez państwo hulajnóg dotychczas nie słychać, natomiast wiadomo, że istnieje już produkcja państwowych nart.*

*Może to jedno z drugiem się łączy. Ktoś, kto na państwowych nartach połamie sobie kończyny i wybije zęby, będzie mógł nabyć sobie natychmiast państwowe protezy, w ten sposób będzie skutecznie podtrzymywał przemysł państwowy.*



Rozpowszechniajcie „Przegląd Kupiecki"

złote według relacji miarodajnej dla przerachowania zobowiązań prywatno-prawnych.

W wypadkach, w których cena nabycia obejmuje zespół przedmiotów majątkowych, podlegających różnym stawkom amortyzacyjnym, bądź nawet zupełnie nie podlegającym amortyzacji, wartość uoszczególnych rodzajów przedmiotów ustalić należy przez biegłych w granicach łącznej ceny kupna.

Jeżeli podstawa amortyzacji nie da się ustalić w myśl powyższych zasad, wówczas należy ją określić, posiłkując się wartością ubezpieczenia od ognia (z dodatkiem przy budynkach — 10 proc. na fundamenty), a w ostatecznym dopiero razie przez biegłych. Przy określaniu wartości budynków na podstawie wartości ubezpieczenia od ognia, należy posiłkować się pierwszym szacunkiem przy wybudowaniu, a jeżeli chodzi o budynki, będące w posiadaniu obecnego właściciela przed wprowadzeniem złotego — oszacowaniem z 1924 roku.

U osób prawnych, prowadzących prawidłowe księgi handlowe, oblicza się wysokość odpisań na amortyzację od ceny nabycia lub kosztów wytworzenia z uwzględnieniem ponadto szacunku, wynikającego z bilansu otwarcia.

Wysokość rocznego odpisania winna odpowiadać rzeczywistemu zużyciu w danym roku, wyrażającemu ubytek wartości amortyzowanego przedmiotu, spowodowany jego używaniem lub nawet bezczynnością, o ile wskutek bezczynności przedmiot podlega zużyciu.

Wysokość rocznych norm zużycia zawierają przepisy § 14 rozporządzenia wykonawczego do ustawy o podatku dochodowym. O ile płatnik żąda wyższych potrąceń na amortyzację, należy wysokość rzeczywistego zużycia ustalić przez biegłych.

Prawo do odpisań wygasa wówczas, gdy suma odpisania osiągnie wysokość równą kwocie, będącej podstawą obliczeń nawet, gdy dany przedmiot nie został wycofany z użycia.

Władze skarbowe nie mogą kwestionować odpisań na amortyzację, dokonywanych do dn. 31 grudnia 1940 r. z tego powodu, że w latach ubiegłych odpisania były bądź nierównomierne, bądź też nawet wcale nie były dokonywane.

W zakończeniu okólnika Ministerstwa Skarbu poleciło nie kwestionować podstawy amortyzacji, która była uwzględniona dotychczas przy stosowaniu odpisań na zużycie, już dokonywanych, jeżeli wysokość tej podstawy nie odbiega w sposób zbyt rażący od zasad ustalonych.

## NALEŻNOŚCI ZA DOSTAWĘ ŻYWNOŚCI WINNY MIEĆ PIERWSZEŃSTWO PRZY EGZEKUCJI.

Zgodnie z przepisami prawa o przywilejach i hipotekach z roku 1825 na obszarze b. Królestwa Kongresowego przysługiwał przywilej ogólny należnościom za „żywność dla dłużnika i jego familii domowej w ostatnich sześciu miesiącach dostarczoną przez piekarzy, rzeźników i innych żywność cząstkowo sprzedających, albo stołujących”.

W stosowanym obecnie postępowaniu egzekucyjnym i zabezpieczającym kolejność zaspokojenia pretensji wierzycieli (z sum uzyskanych przez egzekucję majątku dłużnika) nie uwzględnia się przywileju pierwszeństwa należności z tytułu dostarczonej żywności.

Kupiectwo detaliczne uważa ten stan rzeczy za niezmiernie uciążliwy dla drobnych sklepów, które udzielając kredytów przy sprzedaży artykułów pierwszej potrzeby, narażają się na straty przy zbiegu innych należności. Ponieważ zaś sprawa ta niewątpliwie nie jest bez znaczenia pod socjalnym kątem widzenia i nie da się rozstrzygnąć ani odmową tego rodzaju kredytów, ani żądaniem zastawów, czy innych zabezpieczeń, a jest nader istotna dla drobnego handlu spożywczego, Związek Izb Przemysłowo-Handlowych wystąpił z wnioskiem o wprowadzenie do prawa egzekucyjnego zasady prawa o przywilejach i hipotekach z r. 1825.

## PIERWSZEŃSTWO ZASPOKOJENIA PODATKU MAJĄTKOWEGO.

Jak wiadomo, w myśl ustawy o podatku majątkowym, podatek majątkowy korzysta z pierwszeństwa zaspokojenia z całego majątku ruchomego i nieruchomego płatnika przed wszystkimi przywilejami i obciążeniami hipotecznymi.

Ostatnio Sąd Najwyższy w wyroku Izby Cywilnej z 4 maja 1934 roku C. II. 456/34 orzekł, że z pierwszeństwa zaspokojenia korzysta zatem nie ta część podatku, która przypada od danej ruchomości lub nieruchomości, lecz cała należność podatkowa, do której uiszczenia płatnik jest obowiązany. Obliczenie wysokości podatku majątkowego od poszczególnych przedmiotów majątkowych jest w myśl art. 5 i 9 powyższej ustawy niedopuszczalne. Każdy przedmiot majątkowy płanika jest obciążony w myśl art. 57 ustawy o podatku majątkowym pierwszeństwa zaspokojenia dla całej sumy podatku majątkowego.

## PRZYKRĘCENIE ŚRUBY EGZEKUCYJNEJ.

Celem zwiększenia wpływów podatkowych Ministerstwo Skarbu przewiduje w nowej ustawie skarbowej, zgłoszonej już do ciał parlamentarnych energiczne ściąganie podatków i zamierza w roku 1937 przykręcić nieco śrubę egzekucyjną. Wszystkie zaległości podatkowe zostaną w sposób energiczny ściągnięte, wpłacone do skarbu państwa. Przewiduje się nawet na ten cel specjalny budżetowy wydatek 2 milionów złotych. Według obliczeń ministerstwa istnieje zaległości podatków z tytułu niezałatwionych 14. 774, 962 nakazów egzekucyjnych na wielomilionowe sumy. Co drugi zatem mieszkaniec w Polsce otrzyma w roku 1937 nakaz egzekucyjny za zaległe podatki.

## STOPNIOWA LIKWIDACJA HANDLU DOMOKRĄŻNEGO.

Od czasu do czasu na terenie województwa poznańskiego i pomorskiego jest podnoszona kwestia handlu domokrążnego. Chodzi o tych kupców, którzy posiadając świadectwa przemysłowe usadawiają się zwykle na jarmarkach i targach, posiadając odpowiednie licencje i sprzedają wszelkiego rodzaju towary sposobem okrężnym. Przeciw tym kupcom występuje osiadłe kupiectwo, operując przy tej okazji wszelkiego rodzaju argumentami. Jak dowiadujemy się wysunięty został obecnie program stopniowej likwidacji handlu okrężnego. Rok-rocznie liczba wydawanych licencyj będzie malała, aż zostanie sprowadzona do zera.

Organizacje drobnokupieckie, chrześcijańskie i żydowskie wskazują, że handel domokrążny jest pożyteczny, że rozprowadza towary po małych osiedlach, że zwiększa znacznie obroty i wcale nie konkuruje z handlem osiadłym. Najlepszym dowodem służy handel koszykowy książkami, ostatnio zlikwidowany w Warszawie. Handel ten nie konkurował z księgarniami, przeciwnie pozwalał na wyprzedanie zalegających półki książek. Likwidacja tego handlu zmniejszyła stanowczo obroty książkami.

## USTALENIE WAGI NIEKTÓRYCH OPAKOWAŃ.

„Gospodarcza Służba Informacyjna" podaje treść okólnika Ministerstwa Skarbu z dn. 14 listopada 1936 r. w sprawie ustalania wagi niektórych opakowań.

Jak wiadomo niektóre towary sprowadzane z zagranicy jak np. folia, tkaniny z drutu i inne, są nawinięte na wałki względnie rury z drewna lub metalu. Ponieważ towary tego rodzaju podlegają cłu od wagi netto, zachodzi przeto potrzeba ustalenia wagi tych towarów bez wagi wałków względnie rur, na których towary te są nawinięte, co w wielu wypadkach jest praktycznie niewykonalne ze względu na obawę uszkodzenia towaru.

W związku z powyższym Ministerstwo Skarbu wspomnianym okólnikiem wyjaśniło że jeżeli towar podlegający cłu od wagi netto, jest nawinięty na wałki wzgl. rury, których oddzielenie przy wyważaniu towaru praktycznie jest niewykonalne, należy żądać od stron przedłożenia chociażby z wolnego obrotu identycznego opakowania i po ustaleniu przez faktyczne wyważenie wag dostarczonego opakowania, wagę tę potrącić od wagi towarów określonych łącznie z wagą opakowania (wałka wzgl. rury).

W przypadkach natomiast, gdy strona nie dostarczy opakowania identycznego z opakowaniem, na który jest nawinięty towar, należy bądź wyważyć jedną lub więcej sztuk towaru (zależnie od potrzeby) — jeżeli strona na wyważenie wyrazi zgodę na piśmie, przy czym wyraźnie zaznaczy, że nie będzie rościła żadnych pretensji do Skarbu Państwa za odszkodowanie za ewent. uszkodzony lub zniszczony towar, — bądź też gdy strona takiej zgody nie wyrazi odmówi stwierdzenia wagi netto, przez faktyczne wyważenie, jako połączonego z nieprzezwyciężonymi trudnościami opierając się na § 6 ustęp 2 przepisów wykonawczych do rozporządzenia o ustanowieniu taryfy celnej przywozowej i w konsekwencji wymierzyć cło od wagi towaru łącznie z wagą wałków lub rur.

Wydawca Za Krak. Stow. Kupców: Samuel Schechter. Redaktor odpow N. Józef Haller
Drukarnia Józefa Fischera, Kraków Grodzka 62. Telefon 104-12.